

Sygn. akt IV U 675/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 maja 2015r. w S.

odwołania E. S.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 6 maja 2014 r. Nr (...)

w sprawie E. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do renty rolniczej

I. oddala odwołanie;

II. nakazuje wypłacić z sum Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Siedlcach) na rzecz adwokata A. D. kwotę 73,80 (siedemdziesiąt trzy 80/100) zł, w tym należny podatek VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej na rzecz E. S. z urzędu.

Sygn. akt: IV U 675/14 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 6 maja 2014r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art.21 ust.1 i ust.2 pkt 5 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników odmówił E. S. prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym wskazując, że u wymienionej nie stwierdzono całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła E. S. wnosząc o jej zmianę i przyznanie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. Podniosła, iż decyzja organu rentowego jest niezgodna ze stanem faktycznym, gdyż stan jej zdrowia uniemożliwia pracę w gospodarstwie rolnym. Wskazała, że cierpi na przewlekły zespół bólowy kręgosłupa i wielopoziomową dyskopatię kręgosłupa ze stenozą kanału kręgowego. Zarzuciła ponadto, że w toku postępowania nie przeprowadzono badań wątroby, śledziony, krążenia i tarczycy przyjmując bezpodstawnie, że wszystko jest zdrowe i niepowiększone (odwołanie k.1-3).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując że zaskarżona decyzja wydana została na podstawie prawomocnego orzeczenia komisji lekarskiej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z 29 kwietnia

2014., która uznała, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym, a odwołanie nie wnosi do sprawy żadnych nowych dowodów faktycznych i prawnych, które miałyby wpływ na zmianę zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.10).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona E. S. jest byłą rolniczką. Ma 55 lat. W dniu 6 marca 2014r. ubezpieczona wystąpiła do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z wnioskiem o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym (wniosek k.1 akt rentowych). Rozpoznając wniosek organ rentowy skierował ubezpieczoną na badanie przez lekarza rzeczoznawcę, który w orzeczeniu z 27 marca 2014r. nie uznał ubezpieczonej za całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym (wypis z orzeczenia lekarza rzeczoznawcy z 27 marca 2014r. k.41 akt rentowych).

Na skutek odwołania ubezpieczonej od powyższego orzeczenia lekarza rzeczoznawcy ubezpieczona skierowana została na badania przez komisję lekarską Kasy, która w orzeczeniu z 29 kwietnia 2014r. nie uznała ubezpieczonej za całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym (odwołanie ubezpieczonej od orzeczenia lekarza rzeczoznawcy k.46 i wypis z orzeczenia komisji lekarskiej Kasy z 29 kwietnia 2014r. k.49 akt rentowych). Na podstawie powyższego orzeczenia, zaskarżoną decyzją z 6 maja 2014r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym (decyzja z 6 maja 2014r. k.52 akt rentowych).

Ubezpieczona cierpi na wielopoziomowe zmiany zwyrodnieniowo -dyskopatyczne kręgosłupa szyjnego oraz lędźwiowo-krzyżowego, zespół bólowy kręgosłupa w odcinku szyjnym i lędźwiowo-krzyżowym bez objawów korzeniowych. Ponadto występuje u niej dyskretne ognisko niedokrwienne lewego płata czołowego mózgu – obecnie nieme klinicznie oraz zmiany miażdżycowe tętnic szyjnych. U ubezpieczonej nie występowały ostre zespoły bólowo-korzeniowe kręgosłupa wymagające hospitalizacji. Kliniczne badanie neurologiczne nie wykazuje objawów ogniskowych oraz objawów niewydolności krążenia mózgowego. Badanie części obwodowej układu nerwowego nie potwierdza występowania aktywnych objawów korzeniowych, obecna jest nieznaczna niewydolność bólowa kręgosłupa szyjnego oraz niewydolność bólowa odcinka L-S. W przypadku występowania w przyszłości aktywnych, istotnych klinicznie objawów bólowo-korzeniowych kręgosłupa ubezpieczona może wymagać intensyfikacji leczenia farmakologicznego i rehabilitacyjnego, ale obecnie wobec braku objawów ogniskowych oraz aktywnych objawów korzeniowych brak jest podstaw do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. Również względy ortopedyczne nie dają podstaw do orzeczenia u ubezpieczonej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. Zachowana jest bowiem pełna sprawność ruchowa i czynnościowa kończyn górnych i dolnych, a ograniczenie ruchomości kręgosłupa nie upośledza istotnie jego funkcji (opinia biegłych ortopedy i neurologa k.32-33 akt sprawy).

U ubezpieczonej występuje ponadto obustronny niedosłuch zmysłowo-nerwowy – w uchu prawym stopnia umiarkowanego, a w uchu lewym stopnia niewielkiego. Stwierdzony niedosłuch może powodować umiarkowane trudności w porozumiewaniu się na drodze słuchowej w warunkach trudnych akustycznie (szum, hałas), jednakże podczas badania audiologicznego ubezpieczona prawidłowo i logicznie odpowiadała na pytania, a rozmowa przeprowadzona mową potoczną nie powodowała trudności w rozumieniu mowy i prowadzeniu rozmowy podczas wywiadu. Rozpoznany niedosłuch nie powoduje całkowitej niezdolności ubezpieczonej do pracy w gospodarstwie rolnym, może ona pracować w gospodarstwie z wykluczeniem pracy w hałasie, na wysokości oraz przy maszynach w ruchu. Ubezpieczona powinna rozpocząć leczenie laryngologiczne niedosłuchu, przy czym do rozważenia jest zastosowanie aparatu słuchowego w celu poprawy komunikacji z otoczeniem (opinia biegłego otolaryngologa – audiologa k.40-43 akt sprawy).

U ubezpieczonej występuje ponadto wole guzowate obojętne, nieprawidłowe poziomy glukozy na czczo wymagające dalszej diagnostyki oraz nadciśnienie tętnicze. Ubezpieczona nie zgłasza dolegliwości związanych z układem hormonalnym i nie przyjmuje leków hormonalnych. Wole guzowate w okresie eutyerozy, zaburzenia poziomu glukozy na czczo i nadciśnienie tętnicze o nieznacznym stopniu nasilenia (w chwili badania wynoszące RR 150/80 mmHG)

nie powodują u ubezpieczonej całkowitej niezdolności do pracy (opinia biegłego specjalisty chorób wewnętrznych - endokrynologa k.50-51 akt sprawy).

Od 6 sierpnia 2002r. do 26 września 2012r. ubezpieczona podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników z tytułu prowadzenia działalności rolniczej (zaświadczenie o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników z 3 marca 2014r. k.5-6 akt rentowych). Ubezpieczona była właścicielką nieruchomości rolnych o powierzchni około 3,5 ha położonych na terenie gminy L. i gminy M. (wniosek o rentę k.1 akt rentowych). Na większości nieruchomości ubezpieczona uprawiała buraki cukrowe, a ponadto rzepak i pszenicę. Ubezpieczona nie hodowała żadnych zwierząt. Nie posiadała maszyn rolniczych (wyjaśnienia ubezpieczonej k.65v akt sprawy – nagranie od minuty 5 do 12). Na mocy umów sprzedaży zawartych w dniu 15 marca 2012r. i 27 września 2012r. ubezpieczona zbyła nieruchomości rolne i zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej (akty notarialne w/w umów sprzedaży k.9-12 akt rentowych).

Obecnie – od 13 listopada 2012r. ubezpieczona jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w S. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku (zaświadczenie PUP w S. z 4 marca 2014r. k.8 akt rentowych). Przed podjęciem działalności rolniczej ubezpieczona przez blisko 20 lat pracowała w Zakładach (...) w S. (kwestionariusz k.2 akt rentowych)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie E. S. okazało się nieuzasadnione i jako takie podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.21 ust.1 i 2 pkt 5 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2008r., Nr 50, poz. 291 ze zm.) renta rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który łącznie spełnia następujące warunki: podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres, o którym mowa w ust.2 wskazanego przepisu – w przypadku ubezpieczonej, która ukończyła 30 lat – przez okres co najmniej 5 lat, jest trwale lub okresowo całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym, a całkowita niezdolność do pracy powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu lub w okresach, o których mowa w art.20 ust.1 i 2 ustawy (zaliczonych do okresów ubezpieczenia), lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. W myśl art.21 ust.5 w/w ustawy za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym uważa się ubezpieczonego, który z powodu naruszenia sprawności organizmu utracił zdolność do wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

Analizując w świetle powyższych uregulowań okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że ubezpieczona nie spełnia przesłanek nabycia prawa do renty rolniczej z uwagi na brak całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. W celu zweryfikowania ustaleń organu rentowego w tym przedmiocie Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu medycyny o specjalizacjach odpowiednich do oceny stanu zdrowia ubezpieczonej. I tak ze złożonych do akt opinii biegłych ortopedy i neurologa, biegłego otolaryngologa oraz biegłego endokrynologa wynika, że ubezpieczona cierpi na schorzenie neurologiczne pod postacią wielopoziomowych zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego oraz zespołu bólowego kręgosłupa w odcinku szyjnym i lędźwiowo-krzyżowym bez objawów korzeniowych, a także na obustronny niedosłuch zmysłowo-nerwowy oraz schorzenie tarczycy pod postacią wola guzowatego obojętnego przy nieprawidłowych poziomach glukozy na czczo wymagających diagnostyki i nadciśnienie tętnicze o niewielkim stopniu nasilenia. W ocenie biegłych schorzenia te, a w szczególności schorzenie kręgosłupa i towarzyszące mu dolegliwości bólowe oraz niedosłuch obustronny naruszają sprawność organizmu ubezpieczonej, ale stopień zaawansowania tych chorób nie powoduje utraty przez ubezpieczoną zdolności do wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

Analizując opinie w/w biegłych Sąd doszedł do przekonania, że stanowią one wiarygodny dowód w sprawie, gdyż wydane zostały przez lekarzy specjalizujących się w schorzeniach występujących u ubezpieczonej, a ponadto poprzedzone zostały analizą dokumentacji medycznej ubezpieczonej i jej badaniem. Opinie są należyte i przekonująco uzasadnione. Sąd nie przychylił się do wniosku pełnomocnika ubezpieczonej o dopuszczenie dowodu z innego zespołu biegłych lub biegłego z zakresu medycyny pracy w celu ustalenia czy ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym. Wniosek ten był motywowany tym, że ubezpieczona całość pracy w posiadanym (w przeszłości) gospodarstwie rolnym wykonywała ręcznie. W ocenie Sądu brak jest przesłanek do uznania, że

całość prac w gospodarstwie ubezpieczona wykonywała ręcznie i że generalnie praca w rolnictwie wykonywana jest wyłącznie ręcznie. Nie ulega wątpliwości, że szereg prac w swoich gospodarstwach rolnicy wykonują siłą rąk, ale nie sposób uznać, że jest to całość prac. Jest wiele prac, głównie polowych, które w aktualnym stanie rozwoju rolnictwa wykonywane są przy użyciu maszyn – kombajnów, kopaczek i innych. Ubezpieczona, jak wskazała, nie była właścicielką maszyn rolniczych, ale nie sposób uznać, aby prace polegające na wykopkach uprawianych przez nią buraków cukrowych, czy na żniwach były wykonywane w całości ręcznie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności stwierdzić należało, że ubezpieczona nie spełnia ustawowych przesłanek prawa do renty rolniczej i dlatego na podstawie art.477¹⁴§1 kpc Sąd odwołanie ubezpieczonej oddalił.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawej świadczonej przez adw. A. D. na rzecz ubezpieczonej z urzędu Sąd orzekł na podstawie §12 ust.2 w zw. z §19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013r., poz.461).